

Ensenyament i recerca

1. Introducció

El coneixement, i per extensió, l'ensenyament són els pilars sobre els que es recolza el desenvolupament sostenible de les ciutats modernes. Terrassa presenta un ventall molt diversificat de centres i especialitats educatives i de recerca que la converteixen en un lloc central pel que fa a l'ensenyament i a la formació. Actualment, el complex educatiu de Terrassa combina una oferta superior a 29.000 places d'ensenyament no superior i d'unes 15.500 places universitàries, amb centres de recerca especialitzats, alguns d'ells capdavanters en la innovació científica i tecnològica. A això, s'ha d'afegir necessàriament l'extensa activitat formativa que en el camp de la preparació de nous treballadors i del reciclatge dels professionals en actiu impulsen diàriament administracions, organitzacions patronals i sindicats i les pròpies empreses.

L'any 2002 a Terrassa hi ha registrades, segons la Seguretat Social, 156 empreses dedicades a l'ensenyament i tenen en nòmina a 2.903 treballadors assalariats (en qualsevol de les funcions, no només docents)¹⁵. Bona part ho són en centres de primària, en personal docent independent que s'ocupa, principalment, en acadèmies i centres de formació ocupacional i contínua, i en tercer lloc a l'ensenyament secundari. L'ensenyament representa prop d'un 5% de l'estructura empresarial total i un 7,58% del sector serveis.

Evolució de l'estructura empresarial

Ensenyament i Investigació. CCAE 93. 2001-2002

CCAÉ93	2001				2002				%		
	Empreses		Treballadors		Empreses		Treballadors		Δ2001-2002 Empreses	Δ2001-2002 Assalariats	
	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%			
800	Educació	2	1,33	46	1,59	1	0,64	21	0,72	-50,00	-54,35
801	Ensenyament primari	50	33,33	1.137	39,21	52	33,33	1.196	41,20	4,00	5,19
802	Ensenyament secundari	18	12,00	506	17,45	19	12,18	528	18,19	5,56	4,35
803	Ensenyament superior	3	2,00	71	2,45	4	2,56	75	2,58	33,33	5,63
804	Formació permanent i altres activitats d'ensenyament	74	49,33	1.104	38,07	76	48,72	1.054	36,31	2,70	-4,53
730	Investigació i desenvolupament	1	0,67	13	0,45	1	0,64	12	0,41	0,00	-7,69
731	Investigació i desenvolupament sobre ciències naturals i tècniques	2	1,33	23	0,79	3	1,92	17	0,59	50,00	-26,09
	Total	150	100,00	2.900	100,00	156	100,00	2.903	100,00	4,00	0,10

Font: Generalitat de Catalunya, Dept. de Treball, Gabinet Tècnic. Elaboració pròpia.

¹⁵ D'aquesta xifra s'exclou el personal funcionari i interí del Departament d'Ensenyament, que es troba donat d'alta a Barcelona.

El nombre d'empreses del sector amb personal dependent ha augmentat respecte l'exercici anterior en un 4% (6 empreses més), però cal fer un especial èmfasi en la creació d'una nova empresa dedicada a la Investigació i desenvolupament sobre ciències naturals i tècniques. Aquest tipus d'empreses vinculen el món universitari amb el món laboral, al mateix temps que doten de valor afegit a l'estructura empresarial de la Ciutat. Alhora, el nombre de treballadors assalariats ha augmentat, per bé que amb unes xifres gairebé insignificants (un 0,10%), amb una creació neta de 3 llocs de treball. Els subsectors de l'ensenyament que més han augmentat han estat: *Ensenyament superior*, *Ensenyament primari* i *Ensenyament secundari*. Mentre que la *Formació permanent i altres activitats d'ensenyament* ha patit una significativa davallada del 4,53%.

Així mateix, el nombre de treballadors que s'han dedicat per compte propi al sector s'ha mantingut en conjunt estable. Mentre que, per una banda, el subsector *Educació* (que engloba els professionals dedicats a impartir classes en tots els nivells de l'ensenyament, inclosa la formació contínua i l'ocupacional), que és el que representa prop del 97% dels autoocupats en aquest sector, manté xifres idèntiques a l'exercici anterior; per l'altra el subsector *Recerca i desenvolupament*, perd un efectiu.

Tanmateix, el sector juga un paper molt important en la diversificació de l'estructura econòmica de la Ciutat i en la generació de llocs de treball dintre del terciari.

Evolució dels treballadors autònoms

Ensenyament i Investigació. CCAE93 (2 dígit). 1999-2002

CCAE	Descripció	1999	2000	2001	2002				Δ 01-02
		4t	4t	4t	1r	2n	3r	4t	
73	Recerca i desenvolupament	4	4	6	7	7	6	5	-16,67
80	Educació	164	167	152	154	157	151	152	0,00
	Total	168	171	158	161	164	157	157	-0,63

Font: Generalitat de Catalunya, Departament de Treball, Gabinet Tècnic.

2. L'ensenyament no universitari

Les xifres d'alumnes matriculats a la nostra ciutat i corresponents al curs 2002-03 per a les diferents etapes i nivells educatius, corroboren significativament el creixement de població a la nostra ciutat. En l'Educació Secundària, es trenca la línia descendent dels darrers cursos i s'inverteix aquesta tendència amb una recuperació encara incipient d'alumnat en aquesta etapa. Pel que fa a l'etapa d'Educació Infantil i Primària es confirma i s'amplia l'increment d'alumnat que ja es va produir el curs passat. Podríem dir, en línies generals, que el creixement de la població de la nostra ciutat té el seu fidel reflex en l'increment de població escolar que posa en evidència el que des de l'Administració Local es reclama

des de fa anys, la construcció de nous centres escolars, especialment per Educació Infantil i Primària i que es fan cada cop més necessaris per poder atendre la demanda creixent de matriculació en aquestes edats.

Ensenyament no universitari

Alumnes i centres. Cursos 2001-02 i 2002-2003

Ensenyament	Alumnes 01-02		Alumnes 02-03		Variació		Escoles 02-03	
	Núm.	%	Núm.	%	Δ Núm.	Δ %	Nº	%
Escoles Bressol Municipal	481	65,09	510	66,41	29	6,03	7	70,00
Escoles Bressol Generalitat	258	34,91	258	33,59	0	0,00	3	30,00
Total	739	100,00	768	100,00	29	3,92	10	100,00
Educació Infantil i Primària Pública	7.375	48,48	7.580	48,79	205	2,78	23	51,11
Educació Infantil i Primària Privada	7.837	51,52	7.957	51,21	120	1,53	22	48,89
Total	15.212	100,00	15.537	100,00	325	2,14	45	100,00
Educació Especial Municipal	93	32,98	102	35,66	9	9,68	2	50,00
Educació Especial Privat	189	67,02	184	64,34	-5	-2,65	2	50,00
Total	282	100,00	286	100,00	4	1,42	4	100,00
<i>Educació Secundària Pública</i>	<i>4.343</i>	<i>45,50</i>	<i>4.410</i>	<i>45,18</i>	<i>67</i>	<i>1,54</i>	<i>9</i>	<i>36,00</i>
ESO	3.152	72,58	3.157	71,59	5	0,16	9	
Batxillerat	1.191	27,42	1.253	28,41	62	5,21	9	
<i>Educació Secundària Privada</i>	<i>5.202</i>	<i>54,50</i>	<i>5.352</i>	<i>54,82</i>	<i>150</i>	<i>2,88</i>	<i>16</i>	<i>64,00</i>
ESO	4.190	80,55	4.254	79,48	64	1,53	16	
Batxillerat	1.012	19,45	1.098	20,52	86	8,50	7	
Total	9.545	100,00	9.762	100,00	217	2,27	25	100,00
Centres Públics de Cicles Formatius	1.081	66,28	1.195	67,59	114	10,55	3	30,00
Centres Privats de Cicles Formatius	550	33,72	573	32,41	23	4,18	7	70,00
Total	1.631	100,00	1.768	100,00	137	8,40	10	100,00
Escoles d'Ensenyament Especialitzats	1.271	100,00	1.356	100,00	85	6,69	4	100,00

Font: Ajuntament de Terrassa. Patronat Municipal d'Educació. Elaboració pròpia

Pel que fa a l'oferta de places d'escola bressol pública, s'observa que hi ha hagut un increment d'un 3,92%, 29 places noves, totes elles en l'oferta de les escoles bressol de titularitat municipal, passant de 481 places del curs 2001-02 a 510 pel curs 2002-03, aquestes places s'han incrementat per canvis en l'estructura d'algunes d'aquestes escoles. Per altra banda s'observa que les escoles bressol de titularitat de la Generalitat mantenen al llarg de tots aquest anys la seva oferta invariable, 258 places. Continua donant-se una plena ocupació per al total de 768 places d'oferta pública.

Cal remarcar que l'Ajuntament, conscient de la demanda creixent per a aquesta etapa educativa té prevista la inauguració per al proper curs 2003-04, d'una nova escola bressol municipal al barri del Roc Blanc, el que farà possible incrementar considerablement l'oferta de places escolars.

També és evident, davant la cada cop més creixent demanda social i l'increment de la natalitat, que l'oferta resulta insuficient per a poder donar satisfacció a totes les necessitats, però cal deixar constància de l'esforç municipal, econòmic i humà, en mantenir una oferta de qualitat en aquest tram educatiu.

En el curs 2002-03 s'ha confirmat la tendència al creixement en el segment educatiu de l'educació Infantil i Primària que ja es va apuntar el curs passat. Hi ha hagut un total de 325 alumnes més, és a dir un increment del 2,14% sobre el curs 2001-02. El creixement és degut a diversos factors: l'increment de la natalitat i l'arribada a la nostra ciutat de famílies amb fills en edats escolars, tant de municipis propers (Barcelona i ciutats de la primera corona metropolitana) com d'origen estranger. D'aquests 325 alumnes, 205 estaven matriculats en centres públics i 120 en centres concertats. Val a dir que el major increment a l'escola pública ha estat degut al major nombre de places disponibles en comparació als centres concertats que tenen una major saturació i, per tant, el creixement de la seva matrícula és limitat. Tot i això, per al conjunt d'aquest segment educatiu, es veu que encara hi ha una preeminència dels alumnes matriculats al sector concertat, 51,21%, per sobre dels que ho estan al sector públic, un 48,79%. Cal remarcar que aquesta diferència es va escurçant curs, rera curs, per les raons abans esmentades, major nombre de places disponibles als centres públics, tot i que la situació de saturació en algunes escoles públiques ja és molt similar a la de les concertades.

Davant la situació actual de saturació de places escolars i amb les previsions de creixement de la població i amb les xifres d'habitants nascuts l'any 2000, l'Ajuntament, el gener del 2003, va realitzar la cessió de tres terrenys al Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i té prevista la cessió d'un quart, per tal que el Departament pugui construir quatre noves escoles públiques d'Educació Infantil i Primària que la nostra ciutat necessita per atendre l'increment de la demanda de places escolars.

Les dades globals de l'ensenyament secundari, que inclouen l'Ensenyament Secundari Obligatori i el Batxillerat, ens indiquen una inflexió en la tendència de pèrdua d'alumnat dels cursos anteriors. Així veiem que per al curs 2002-03 s'ha produït un increment d'uns 217 alumnes, un 2,27% d'increment amb relació a les xifres del curs 2001-02.

Tot i aquesta recuperació d'alumnat, també fonamentalment deguda a l'arribada de famílies a la nostra ciutat que tenen fills en aquestes edats escolars, observem que la distribució de l'alumnat entre centres públics i centres privats, continua creixent més en el sector privat que en el sector públic, si bé no de forma tant significativa com en els cursos passats. Així veiem que els Instituts d'Ensenyament Secundari (IES) han passat de 4.343 alumnes del curs 2001-02 als 4.410 del curs 2002-03, és a dir, d'un 45,50% del 2001-02 baixen a un 45,18% al curs 2002-03 sobre el total d'alumnes matriculats, mentre que els alumnes matriculats al sector privat han passat dels 5.202 del curs 2001-02 als 5.352 del curs 2002-03, és a dir passen del 54,50% al 54,82% sobre el total d'alumnes matriculats.

Pel que fa als alumnes matriculats en Cicles Formatius s'observa un increment global d'un 8,40% amb relació als alumnes matriculats el curs 2001-02, hi ha 137 alumnes més en aquest ensenyament el curs 2002-03 que l'anterior. Del total d'alumnes matriculats el 2002-03, el 67,59% estan matriculats en centres

públics, mentre que el 32,41% ho estan en centres privats, confirmant-se la tendència d'increment progressiu de la matrícula dels centres públics.

Pel que fa a l'Educació Especial, s'observa una tendència estable a la seva matrícula, si bé és cert que els centres municipals creixen d'un curs a l'altre en percentatge significatiu, un increment del 9,68%, tot i que en xifres absolutes es passa de 93 alumnes del curs 2001-02 a 102 el curs 2002-03.

Ensenyaments especialitzats

Escola Municipal La Llar. Curs 2002-2003

	PGS
Ensenyament reglat	26
Ensenyament no reglat ¹	394
Total	420

Font: Ajuntament de Terrassa. Patronat Municipal d'Educació.

1. Floristeria, Composició floral, Dibuix i pintura, Tall i confecció, Patronatge, Llenceria i llabors, Cuina, Plantxa, Pintura de roba, Esmalts, Porcellana, Treballs manuals, Pintes de coixí, Enquadernació.

Ensenyaments especialitzats

Escola de Música. Curs 2002-2003

Ensenyament	Alumnes
Ensenyament bàsic	317
Ensenyament d'adults	40
Ensenyament avançat	139
Altres cursos	23
Total	519

Font: Ajuntament de Terrassa. Patronat Municipal d'Educació.

Ensenyaments especialitzatsConservatori Professional
Municipal de Música. Curs 2002-2003

Ensenyament	Alumnes
Estudis de Grau Mitjà	117
Total	117

Font: Ajuntament de Terrassa. Patronat Municipal d'Educació.

Ensenyaments especialitzatsEscola Municipal d'Art
Curs 2002-2003

Cursos	Alumnes
Cursos reglats i Cicles Formatius de Grau Superior	132
Cursos no reglats	168
Total reglats + no reglats	300

Font: Ajuntament de Terrassa. Patronat Municipal d'Educació.

Al conjunt d'ensenyaments especialitzats, tant els reglats com no reglats, impartits a les Escoles Municipals de Música, d'Art i la Llar, s'observa un creixement de gairebé un 7% sobre el total d'alumnes, passant d'una xifra total de 1.271 matriculats el curs 2001-02 als 1.355 el curs 2002-03, fonamentalment degut a l'increment de matrícula dels cursos reglats i no reglats de l'Escola Municipal d'Art.

Pel que fa a la matrícula de l'Escola Oficial d'Idiomes de Terrassa, s'observa un creixement del nombre de matrícules d'un 6,69 %, incrementant-se el nombre d'estudiants d'alemany, francès i italià, aquest últim amb la incorporació el curs 2002-03 del 3r. curs d'aquest idioma. Es mantenen estables les xifres d'anglès i català, estant l'idioma anglès el que compta amb més alumnes matriculats, 719, que suposen un 42,93% del total dels 1.675 alumnes matriculats. Continua com en anys anteriors el desequilibri entre demanda i oferta de places, especialment de les persones que volen estudiar la llengua anglesa.

Escola Oficial d'Idiomes de Terrassa

Alumnes matriculats per idioma i nivell. Curs 2002-2003

	Alemanys	Anglès	Català	Francès	Italià	Total	Total Alumnes residents a Terrassa
1r	136	149		151	77	513	378
2n	94	237		92	42	465	352
3r	75	153		85	20	333	265
4t	34	118	18	43		213	166
5è	33	62	23	33		151	114
Total	372	719	41	404	139	1.675	1.275

Font: Escola Oficial d'Idiomes de Terrassa

3. L'ensenyament universitari

Terrassa és una ciutat universitària de primer ordre, en tant que, després de Barcelona, és el nucli urbà català que allotja més places d'estudiants d'ensenyament superior.

Un total de 15.920 alumnes estudien en algun dels centres universitaris establerts a la Ciutat: la Universitat Politècnica de Catalunya (enginyeries industrials, diplomatura en Òptica i Optometria), la Universitat Nacional d'Educació a Distància, la Universitat Autònoma de Barcelona (diplomatura en Infermeria i Teràpia Ocupacional), la Universitat de Girona (diplomatura de Turisme) i l'Institut del Teatre, i el centre local de la Universitat Oberta de Catalunya. En el darrer any hi ha hagut un augment d'estudiants universitaris als centres terrassencs de 326 nous estudiants, representant un increment del 2%, aquest creixement sembla haver-se estancat els dos darrers cursos respecte el curs 2000-01 quan el creixement fou del 22%. L'elecció dels estudiants per triar el centre universitari ha estat dispar, mentre que universitats com la UOC (en un 178%), l'Institut del teatre o l'Escola Universitària d'Infermeria "Creu Roja" augmenten els estudiants, d'altres com la UPC es mantenen en xifres idèntiques o disminueixen l'alumnat, essent aquest el cas de la UNED (en un 6%).

Ensenyament Universitari

Alumnes matriculats en centres universitaris a Terrassa. Curs 2002-2003

Universitat/Centre	Alumnes	Universitat/Centre	Alumnes
Universitat Politècnica de Catalunya	5.361	Universitat Nacional d'Educació a Distància	8.432
Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials de Terrassa		Administració i Direcció d'Empreses	670
Enginyeria Industrial	1.561	Ciències de l'Educació	77
Enginyeria en Automàtica i Electrònica Industrial	161	Ciències Econòmiques	16
Enginyeria en Organització Industrial	455	Ciències Empresarials	64
Escola Universitària d'Enginyeria Tècnica Industrial de Terrassa		Ciències Físiques	88
Enginyeria Tècnica Industrial - Tèxtil	127	Ciències Matemàtiques	108
Enginyeria Tècnica Industrial - Mecànica	321	Ciències Polítiques	241
Enginyeria Tècnica Industrial - Química Industrial	274	Ciències Químiques	133
Enginyeria Tècnica Industrial - Electrònica Industrial	529	Curs d'accés	1.170
Enginyeria Tècnica Industrial - Electricitat	244	Dret	2.189
Enginyeria Tècnica de Telecomunicació - So i Imatge	152	E.T.S. Enginyeria Industrial	140
Escola Universitària d'Òptica de Terrassa		Economia	201
Diplomatura en Òptica i Optometria	582	Filologia Hispànica	92
Centre del Imatge i la Tecnologia Multimèdia ¹		Filosofia	170
Graduat en Fotografia i creació digital	430	Geografia i Història	189
Graduat en Multimèdia		Informàtica: Gestió	147
Escola Universitària de Negocis de la Caixa de Terrassa²		Informàtica: Sistemes	196
Diplomatura en Ciències Empresarials	438	Psicologia	652
Enginyeria Tècnica en Informàtica de Gestió	87	Sociologia	214
		Educació social	405
Universitat Oberta de Catalunya	1.307	Filologia	38
Ciències empresarials	344	Filologia anglesa	108
2n Cicle Psicopedagogia	67	Història (Pla nou)	382
Dret	91	Pedagogia (Pla Nou)	69
Humanitats	92	Psicologia (Pla Nou)	623
Enginyeria Tècnica d'Informàtica gestió	106	Psicopedagogia	50
Enginyeria Tècnica d'Informàtica sistemes	163		
Filologia catalana	27	Universitat Autònoma de Barcelona	617
2n Cicle ADE	98	Escola Universitària d'Infermeria "Creu Roja"	
2n Cicle Documentació	56	Infermeria	444
Psicologia	83	Teràpia ocupacional	173
Enginyeria informàtica	27		
Ciències polítiques i sociologia	9	Institut del Teatre	131
Ciències del treball	64		
Turisme	18	Universitat de Girona	72
2n Cicle d'Investigació i tècniques de mercat	19	EUT Terrassa Turisme	72
2n Cicle de Comunicació audiovisual	13		
Graduat Multimèdia	28		
Doctorat Societat Informació	2	Total alumnes	15.920

Font: Universitats.

1. Centre docent universitari administrat per la Fundació Politècnica de Catalunya.

S'otorga un títol propi de la UPC.

2. Centre adscrit a la UPC.

El nombre d'estudiants universitaris terrassencs ha augmentat un 2,5%, arribant a comptabilitzar-se 5.744 estudiants. El 47,5% dels universitaris terrassencs trien la Universitat Autònoma de Barcelona per a cursar els seus estudis, el segon centre és la Universitat Politècnica de Catalunya amb un 23,6%, i en tercer i quart lloc es troben les universitats a distància: la Universitat Oberta de Catalunya, que és el centre que ha augmentat més en el darrer curs, i la Universitat Nacional d'Educació a Distància.

Ensenyament UniversitariAlumnes universitaris terrassencs
Curs 2002-03

Universitat	Nº	%
Univ. Autònoma de Barcelona	2.730	47,53
Univ. Politècnica de Catalunya	1.298	22,60
Universitat Oberta de Catalunya	533	9,28
Univ. Nacional d'Educació a Distància	491	8,55
Univ. de Barcelona	454	7,90
Univ. de Girona	83	1,44
Univ. Pompeu Fabra	49	0,85
Univ. Internacional de Catalunya	43	0,75
Univ. de Lleida	37	0,64
Univ. de Vic	26	0,45
Total	5.744	100

Font: Universitats.

Ensenyament UniversitariAlumnes matriculats en centres
universitaris a Terrassa. Curs 2002-03

Universitat/Centre	Nº	%
Universitat Nacional d'Educació a Distància	8.432	52,96
Univ. Politècnica de Catalunya	5.361	33,67
Universitat Autònoma de Barcelona	617	3,88
Universitat Oberta de Catalunya	1.307	8,21
Institut del Teatre	131	0,82
Universitat de Girona	72	0,45
Total	15.920	100

Font: Universitats.

4. La recerca

Terrassa compta amb 10 centres de recerca estables, inscrits alguns en el marc dels laboratoris i l'experimentació universitària, relacionats els altres amb la iniciativa directa del món empresarial. Les línies de recerca i els serveis d'assessorament tecnològic que presten aquells centres s'enfoquen principalment al recolzament als sectors industrials tradicionals a la Ciutat: la indústria tèxtil i de la confecció, els automatismes de producció i, molt darrerament, el món dels nous materials. Cal destacar també, les activitats en la introducció de noves metodologies, així com d'assessorament en la implantació de les normes de qualitat, en especial les relacionades amb la sostenibilitat territorial i el respecte al medi ambient.

Centres de Recerca (R+D) a Terrassa

Serveis adreçats al desenvolupament de productes industrials i de serveis

Centres	Especialitats
Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials de Terrassa (ETSEIT)	Anàlisi, disseny i fabricació de teixits de calada Anàlisi, càlcul i disseny de màquines Automatització Contaminació acústica i vibracions Contaminació de sòls i hidrologia subterrània Elasticitat i resistència de materials Enginyeria electrònica Enginyeria nuclear Expressió gràfica, oficina tècnica i disseny assistit per ordinador Física tèxtil Físico-química de la tintura Fluidotècnica i turbomàquines Màquines elèctriques i electrotècnica Metrologia

Centres	Especialitats
Escola Universitària d'Enginyeria Tècnica Industrial de Terrassa (EUETIT)	<ul style="list-style-type: none"> Motors tèrmics i automòbils Oleohidràulica i pneumàtica Organització d'empreses Paperera i gràfica Parametria física tèxtil Polímers tèxtils Sistemes i processos tèxtils mecànics Teixits de punt i especials Termodinàmica i físico-química Termotècnia i energètica Anàlisi, disseny i fabricació de teixits de calada Anàlisi química inorgànica Anàlisi química orgànica Automatització Ciència i Tecnologia dels Materials Contaminació d'aigües Control de la contaminació ambiental Enginyeria elèctrica Enginyeria electrònica Ennoblement tèxtil Expressió gràfica, oficina tècnica i disseny assistit per ordinador Filatura Gestió i tecnologia de l'aigua Hidràulica Implantacions industrials Seguretat i prevenció del foc Termotècnia i energètica
Laboratori d'Assaig i Investigacions Tèxtils de l'"Acondicionamiento Terrassense"	<ul style="list-style-type: none"> Seguretat i prevenció del foc Ciència i Tecnologia dels Materials Elasticitat i resistència de materials Contaminació d'aigües Contaminació de sòls i hidrologia subterrània Etiqueta ecològica Organització d'empreses Anàlisi química Ennoblement tèxtil Filatura Física tèxtil Físico-química de la tintura Parametria física tèxtil Polímers tèxtils Tecnologia tèxtil química i control de qualitat del color Teixits de punt i especials Tensioactius i detergència Formació de professionals en el món del tèxtil
Institut d'Investigació Tèxtil i Cooperació Industrial de Terrassa (INTEXTER)	<ul style="list-style-type: none"> Control de la contaminació ambiental Físico-química de la tintura Parametria física tèxtil Polímers tèxtils Sistemes i processos tèxtils mecànics Tecnologia tèxtil química i control de qualitat del color Teixits de punt i especials Tensioactius i detergència Toxicologia ambiental
Escola Universitària d'Òptica i Optometria de Terrassa (EUO)	<ul style="list-style-type: none"> Òptica Optometria

Centres	Especialitats
Centre de Documentació i Museu Tèxtil de Terrassa	Disseny tèxtil i moda, banc d'imatges
Escola de Fotografia de la Fundació Politècnica de Catalunya	Fotografia
Institut de Tecnologia i Modelització Ambiental (ITEMA)	Tecnologia i modelització ambiental
Centre Català del Plàstic	Indústria del plàstic
AEFTOP	Oleohidràulica i pneumàtica
Fundació Mútua de Terrassa per la Recerca. Hospital Mútua de Terrassa	Biomèdica (principalment neurocirurgia i cirurgia toràctica)
Hospital de Terrassa	Neuropsicològica

Font: Cambra Oficial de Comerç i Indústria de Terrassa i Vapor Universitari S.L.

5. La formació de treballadors

L'oferta formativa a Terrassa contempla, dins el marc de la formació ocupacional i contínua, un ampli ventall de cursos. Els programes de formació van adreçats a aquelles persones en edat laboral que es volen qualificar o bé millorar professionalment per així poder incorporar-se o reincorporar-se al món laboral: joves que volen accedir al mercat de treball, dones aturades, immigrants, aturats de llarga durada i treballadors en actiu que vulguin promocionar-se o canviar de professió.

Les especialitats dels cursos es programen tenint en compte els col·lectius més afectats per l'atur i la demanda del mercat de treball, per tal de garantir, en la mesura que és possible, la sortida laboral dels alumnes. Els cursos tenen una mitjana de 15 alumnes per curs i les hores depenen de cada especialitat.

A Terrassa existeixen 24 centres destinats a impartir aquest tipus de formació. Els més representatius són Foment de Terrassa, SA/Ajuntament de Terrassa; CECOT, la Cambra Oficial de Comerç i Indústria de Terrassa, La Fundació Politècnica de Catalunya i IDFO-UGT. Cadascun d'ells intenta abastar especialitats de les diferents branques de l'activitat econòmica combinant la seva oferta amb altres especialitats demandades pels usuaris o pels empresaris.

Durant l'any 2002, els centres de formació ocupacional de Terrassa sol·licitaren subvencions per a 189 cursos, que conformaren una oferta ben diversa de les especialitats professionals. Respecte l'exercici anterior, es manté la davallada en l'oferta formativa que ja es presentava, tot i que aquesta es modera arribant enguany al 7%. Les àrees formatives que han vist més mermada la seva oferta han estat la *Administrativa*, *Automoció* i les relacionades amb les activitats

industrials. Les que van augmentar més la seva oferta van ser les d'*Informàtica*, les d'*Electrònica-electricitat* i les de *Serveis a la comunitat i Sanitaris*.

Oferta de cursos de formació per a treballadors

Cursos sol·licitats al Departament de Treball per persones en situació d'atur. 2002

Àrea formativa	Generalitat / CIFO	Foment / Ajuntament	Sindicats	CECOT	Cambrà	UPC	Altres	Total
Administrativa			0	17			12	29
Automoció			1	1			6	8
Comercial-Màrqueting			1	1			3	5
Comptabilitat-fiscalitat				6			1	7
Confecció			1					1
Construcció			4				1	5
Disseny	1			4			2	7
Electrònica-electricitat	4		2	2			3	11
Estètica i salut				0			7	7
Gestió empresarial i administració personal				5				5
Fusteria			2				1	3
Hostaleria i Turisme			4				1	5
Indústria	8		1	2	1	3		15
Informàtica			2	5		6	29	55
Jardineria			1					1
Mecànica i Metal·lúrgia	2		3	2		2	2	13
Neteja							3	3
Serveis a la comunitat i Sanitaris			1	2			5	8
Altres àrees							1	1
Total	15	22	10	53	1	11	77	189

Font: Foment de Terrassa SA, Unitat d'Ocupabilitat.

6. La mobilitat obligada per raó d'estudis

La importància de la comunitat educativa terrassenca en el global de les activitats de la ciutat es reflecteix en una mobilitat obligada per raó d'estudis força important, generant un flux que té repercussions en l'organització i la vida de la ciutat i de la xarxa urbana vallesana.

La major part dels desplaçaments es produeixen dins del propi municipi, això és, el 70,55% (28.475), i es realitzen especialment a peu (72%), seguits del transport públic interurbà -autobusos- (12%). La proporció que representa la mobilitat per raó d'estudis respecte del total de desplaçaments és del 36%; és a dir, el 64% restant correspon a la mobilitat obligada per raó de treball.

Els desplaçaments per raó d'estudis cap a altres municipis aplega un total de 4.849 persones (12%). Els municipis de destí que reben major nombre d'estudiants terrassencs són Barcelona, Cerdanyola del Vallès i Sabadell. Per contra, el nombre de persones que rep Terrassa per raó d'estudis supera les 7.000 (17%), la majoria de les quals procedeixen de Barcelona, Sabadell i altres municipis de les rodalies de Terrassa, com ara Viladecavalls i Matadepera. Cal destacar, també el gran nombre de persones que procedeixen

de la resta de Catalunya (1.309), gairebé tantes com les que es desplacen des de Barcelona.

Mobilitat obligada per desplaçaments residència-estudis

Mitjà de transport. 1996

	Autobús	FGC RENFE	Autobús d'empresa o escolar	Cotxe o taxi	Moto	Bicicleta	A peu	No es desplaça	Total	
Desplaçaments dins del municipi	3.609	57	23	313	3.420	442	45	20.544	22	28.475
Desplaçaments a altres municipis	414	1.577	856	411	1.496	52	6	37		4.849
Cerdanyola del Vallès	28	639	200	28	663	14	3			1.575
Barcelona	11	696	288	25	301	10	2	1		1.334
Sabadell	177	10	156	72	120	17	1	13		566
Sant Cugat del Vallès	16	212	5	107	82	2				424
Matadepera	33		5	129	53	3		3		226
Manresa	1	5	104		36					146
Badalona	57	3	2		29	1				92
Sant Quirze del Vallès	1		1	40	15			3		60
Rubí	9	6		3	25	1		1		45
Lleida	4		18	3	10					35
Vic	0		10		23	1				34
Viladecavalls	1				13			13		27
Girona	6		12		5					23
Mataró			8		14					22
Tarragona			14		6	1				21
Esplugues de Llobregat		2			10					12
Hospitalet de Llobregat, l'	2		5	1	4					12
Santa Coloma de Gramenet		1	1		5					7
Vilanova i la Geltrú			4		2					6
Igualada					5					5
Resta de Catalunya	8	3	19	3	55	2		3		93
Fora de Catalunya	60		4		20					84
Despl. des d'altres municipis	900	986	1.658	336	2.717	272	23	140		7.032
Barcelona	30	421	455	7	488	66	8	10		1.485
Sabadell	214	9	203	122	220	35	5	35		843
Viladecavalls	245	2	20	37	319	31	3	32		689
Matadepera	116			18	341	72	1	21		569
Rubí	73	258	1	41	99	11		6		489
Sant Cugat del Vallès	5	191	1		81	3	2			283
Sant Quirze del Vallès	52	23		15	80	14	2	19		205
Cerdanyola del Vallès	5	11	87	22	37	1				163
Hospitalet de Llobregat, l'	3	20	100		12	2				137
Badalona	5	12	66	1	42		1			127
Vacarisses	7	2	6	12	79	1		15		122
Santa Coloma de Gramenet	1	6	57	1	25					90
Ullastrell	33	1		5	38	4				81
Castellar del Vallès	16		3	3	47	4	1	1		75
Manresa			36		26					62
Ripollet	3	1	38	3	10	2				57
Barberà del Vallès	10		23	2	20	2				57
Granollers			17	0	39					56
Mollet del Vallès			24	1	21					46
Montcada i Reixac			38		8					46
Cornellà de Llobregat		8	21	1	11					41
Resta de Catalunya	82	21	462	45	674	24		1		1.309

Font: Institut d'Estadística de Catalunya.